

UCHWAŁA NR 828/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 30 maja 2023 r.

w sprawie przyjęcia i przedłożenia Sejmikowi Województwa Zachodniopomorskiego "Raportu z wykonania w 2022 r. Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026"

Na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się "Raport z wykonania w 2022 roku Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026" oraz przedkłada się go Sejmikowi Województwa Zachodniopomorskiego.

2. Raport, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.



RAPORT Z REALIZACJI W 2022 ROKU
WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022 – 2026

Szczecin, maj 2023 roku

I. Wprowadzenie

Rok 2022 r. był rokiem szczególnym, jeżeli chodzi o uzależnienia. W dniu 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469). Dokonała ona przeorganizowania systemu przeciwdziałania uzależnieniom na szczeblu krajowym poprzez powołanie do życia nowej instytucji – Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, które powstało na bazie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura do spraw Przeciwdziałania Narkomani. Ten ruch ustawodawcy był odejściem od myślenia silosowego – odrębnego traktowania alkoholizmu i narkomani. Był przesunięciem akcentu na jednolite traktowanie uzależnień, niezależnie od tego, od jakiej substancji występuje uzależnienie. Ustawodawca ponadto zauważył problem uzależnień behawioralnych – włączając przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym do zadań Centrum. Zmiany na szczeblu krajowym pociągnęły za sobą zmiany na szczeblu gminnym i wojewódzkim. Art. 21 wspomnianej ustawy stanowił, że: „Uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r.:

- 1) wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 1 i art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym,
- 2) wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii, o których mowa odpowiednio w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym

- zachowują moc do dnia uchwalenia wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r., i są finansowane na dotychczasowych zasadach”.

Decyzją ustawodawcy zobligowano m.in. samorząd województwa do uchwalenia nowego Programu i ujęcia w jednym Programie kwestii związanych z problematyką alkoholową oraz przeciwdziałaniem narkomanii, jak i uzależnieniami behawioralnymi.

Prace nad nowym Programem rozpoczęto od powołania Zespołu do spraw opracowania Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2026. W jego skład weszli pracownicy Wydziału Współpracy Społecznej, Pełnomocniczka Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego do spraw przeciwdziałania uzależnieniom, pracownicy Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego, przedstawiciele Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz specjaliści – praktycy z Fundacji Motywacja i Działanie. Zespół w pracach wspierał merytorycznie również dr Artur Malczewski przedstawiciel Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Aby stworzyć spójny i adekwatny do potrzeb i wyzwań województwa Program potrzebny był przede wszystkim czas na gruntowne przeanalizowanie danych zastanych, badania nad zaburzeniami związanymi z zażywaniem substancji psychoaktywnych w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z innymi województwami wypracowanie wniosków i kierunków działania oraz ujęcie tych wszystkich aspektów w jeden całościowy Wojewódzki Program.

Zwieńczeniem ww. działań było podjęcie przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 27 czerwca 2022 r. uchwały Nr XXXV/406/22 w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2026”.

Aktualnym trendem w przeciwdziałaniu uzależnieniom jest zlecanie zadań publicznych partnerom społecznym, organizacjom pozarządowym, które realizują programy rekomendowane. Programy rekomendowane są przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji oraz Instytutem Psychiatrii i Neurologii. W ramach systemu programów rekomendowanych dokonywana jest ocena programów z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyki narkomanii, profilaktyki problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży. Programy te są badane pod kątem spełnienia standardów - szczegółowych wymagań odnoszących się do jakości programu jako całości, a także poszczególnych etapów jego realizacji, tj. etapu diagnozy i oceny potrzeb, wyboru grupy docelowej, planowania celów i sposobów ich realizacji, zapewnienia jakości realizacji oraz monitorowania i oceny efektów programu w trakcie ewaluacji.

Analiza danych podmiotów leczniczych realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom na terenie województwa zachodniopomorskiego wskazuje na dużą dysproporcję w liczbie mężczyzn i kobiet leczonych z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych, zarówno jeżeli chodzi o leczenie stacjonarne, jak i ambulatoryjne. Liczba mężczyzn leczonych stacjonarnie w 2022 r. z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych wynosiła 898, natomiast kobiet jedynie 144. Podobnie jest w analogicznym okresie

w lecznictwie ambulatoryjnym – liczba mężczyzn wynosi 1129, kobiet natomiast 393. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Zbiornicze dane podmiotów leczniczych realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, dla których samorząd województwa jest podmiotem tworzącym.

Lp.	Liczba leczonych	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci/ Młodzież
1.	Stacjonarnie z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych	144	898	33
	w tym leczonych pierwszy raz	62	322	5
2.	Ambulatoryjnie z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych	393	1129	7
	w tym leczonych pierwszy raz	219	739	5
3.	w programie metadonowym	26	47	0
	w tym leczonych pierwszy raz	10	6	0
4.	Liczba zatruć substancjami psychoaktywnymi	1	10	417
	w tym ze skutkiem śmiertelnym	0	0	0

Źródło: Wydział Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego

Podobnie sytuację przedstawia Ośrodek Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjny w Darżewie prowadzony przez Stowarzyszenie Solidarni Plus. W 2022 r. Ośrodek udzielił świadczeń zdrowotnych 134 mężczyznom uzależnionym od substancji psychoaktywnych oraz 18 kobietom. Wśród podejmujących próbę leczenia po raz pierwszy było 45 mężczyzn oraz 12 kobiet. Tu również uwydatnia się duża dysproporcja w liczbie mężczyzn i kobiet leczonych z powodu uzależnienia.

W tej ważnej materii, nie może umknąć uwadze fakt, iż województwo zachodniopomorskie jest miejscem o dużych walorach turystycznych, dlatego ważnymi aspektami w przeciwdziałaniu uzależnieniom są ruch drogowy oraz bezpieczny wypoczynek nad wodą. Analizując dane zebrane przez Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie¹ w 2022 r. użytkownicy dróg (kierujący, piesi, pasażerowie) na terenie województwa zachodniopomorskiego, będący pod działaniem alkoholu, uczestniczyli w 90 wypadkach drogowych, tj. 10,2 % ogółu wypadków, w których 8 osób zginęło, tj. 10,7 % ogółu zabitych i 114 osób zostało rannych tj. 11,5 %. Spowodowali 388 kolizji drogowych. W porównaniu do 2021 r. odnotowano spadek liczby wypadków z udziałem uczestników ruchu będących pod działaniem alkoholu o 12 osób, tj. 11,8 %, spadek liczby zabitych o 5 osób, tj. 38,5 %, natomiast liczba osób rannych pozostała na tym samym poziomie (114 osób). Nastąpił spadek liczby kolizji o 66, tj. 14,5%

W 2022 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego kierujący będący pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu uczestniczyli w 14 wypadkach drogowych, tj. 1,6 % ogółu wypadków, w których 3 osoby zginęły, tj. 4 % ogółu zabitych i 16 osób zostało rannych tj. 1,6 %. W porównaniu do 2021 r. odnotowano spadek liczby wypadków z udziałem kierujących będących pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu o 2, tj. 12,5 %, spadek liczby rannych o 2, tj. 11,1 %, wzrost liczby osób zabitych o 2, tj. 200 %.

Z kolei dane uzyskane od Wojewódzkiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Zachodniopomorskiego wskazują, iż w 2022 r. liczba utonięć wyniosła łącznie: 32 osoby (liczba kobiet: 3, mężczyzn: 29), osoby nieletnie: 2. W okresie 15.06-15.09 2022 r. czyli w okresie wakacyjnym liczba utonięć wyniosła łącznie 22 osoby (liczba mężczyzn: 20, kobiet: 2). Liczba utonięć po spożyciu alkoholu w roku 2022 to 1 kobieta oraz 6 mężczyzn, w tym w okresie wakacyjnym - 2 mężczyzn.

II. Regulacje prawne realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026

Ramy prawne Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026 to poniższe ustawy:

- 1) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.);

¹ <https://zachodniopomorska.policja.gov.pl/sz/aktualnosci/ruch-drogowy/analiza-stanu-bezpieczenstwa/53866,Analiza-stanu-bezpieczenstwa-w-ruchu-drogowym.html>

- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 172);
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571);
- 5) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608);
- 7) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241);
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021, r. poz. 1249);
- 9) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.);
- 11) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 poz. 1710, z późn. zm.);
- 12) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.);
- 13) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.).

III. Podstawowe informacje o realizacji Programu

Okres realizacji Programu:

Program na lata 2022 - 2026

Główny realizator Programu: Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego

Koordinator Programu:

Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego / Biuro ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Głównym celem Programu jest „Ograniczenie skali problemów społecznych i zdrowotnych związanych z użytkowaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi”.

Celami operacyjnymi Programu są:

- 1) zwiększenie poziomu wiedzy na temat skali używania substancji psychoaktywnych oraz problemów uzależnień;
- 2) zwiększenie poziomu wiedzy i umiejętności wśród mieszkańców województwa oraz zwiększenie umiejętności osób pracujących w obszarze uzależnień;
- 3) zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych;
- 4) zmniejszenie skali problemu uzależnień oraz związanych z nimi szkód zdrowotnych i społecznych;
- 5) zmniejszenie skali problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Odbiorcami Programu są mieszkanki i mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego, szczególnie:

- 1) dzieci i młodzież, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice i opiekunowie;
- 2) osoby dorosłe z grup ryzyka;
- 3) rodziny, w których występuje problem uzależnień;
- 4) osoby uzależnione od środków psychoaktywnych i członkowie ich rodzin;
- 5) osoby zagrożone uzależnieniem;
- 6) osoby zajmujące się przeciwdziałaniem uzależnieniom i pomocą osobom i rodzinom z problemem uzależnienia;
- 7) organizacje pozarządowe;
- 8) podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, jak również turyści przebywający na Pomorzu Zachodnim.

Partnerzy realizacji Programu:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) organizacje pozarządowe;
- 3) placówki oświaty;
- 4) podmioty lecznicze;
- 5) służby mundurowe;
- 6) inne instytucje zajmujące się problematyką uzależnień.

Podstawowe metody realizacji Programu:

- 1) działania edukacyjne;
- 2) organizacja kampanii społecznych;
- 3) diagnozowanie wybranych problemów;
- 4) sporządzanie raportów;
- 5) współpraca z mediami;
- 6) systematyczna współpraca instytucjonalna.

IV. Informacja o finansowaniu

Środki finansowe na realizację Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2026 pochodzą z wpływów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi o zawartości do 18 % alkoholu, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165, z późn. zm.).

W 2022 r. środki finansowe zaplanowane były w kwocie 546 774 złotych w ramach działu 851 ochrona zdrowia i były przeznaczone na zwalczanie narkomanii w ramach rozdziału 85153 i przeciwdziałanie alkoholizmowi w ramach rozdziału 85154. Wydatki stanowiły kwotę w wysokości 526 894,44 zł.

W latach 2018-2021 środki przeznaczone na finansowanie Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2018-2022 przedstawiały się następująco:

Lata	2018	2019	2020	2021
Środki finansowe	559.962,48 zł	526.265,90 zł	307.453,74 zł	571.329,41 zł

V. Realizacja zadań własnych samorządu województwa w 2022 r.

Cel operacyjny 1.

Zwiększenie poziomu wiedzy na temat skali używania substancji psychoaktywnych oraz problemów uzależnień

Monitorowanie problemów uzależnień we współpracy z różnymi podmiotami;

Na potrzeby opracowania Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026 sporządzono „Zestawienie danych dotyczących zaburzeń związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych w województwie zachodniopomorskim”. Dane pozwoliły poznać skalę problemów związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych w województwie oraz odnieść ją do sytuacji w innych regionach kraju. Przy analizie zjawisk związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, narkotyków oraz tzw. dopalaczy posiłowano się sprawozdawczością Głównego Urzędu Statystycznego. Autorami zestawienia byli: dr Albert Terelak oraz dr Sebastian Kołodziejczak, przedstawiciele z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego.

Rezultat: jedna analiza na temat uzależnień –

Cel operacyjny 2.

Zwiększenie poziomu wiedzy i umiejętności wśród mieszkańców województwa oraz zwiększenie umiejętności osób pracujących w obszarze uzależnień

Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych;

Stowarzyszenie FILAR - Drawsko Pomorskie. Punkt profilaktyki i terapii "Młody FILAR", dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Zadanie polegało na prowadzeniu raz w tygodniu spotkań grupowych, zajęć i warsztatów. Utworzono grupy wsparcia - grupa na procesie - 18+ osób używających substancji, którzy byli gotowi na zmianę w tym obszarze, czyli poczynili już pierwsze kroki lub potrzebowali wzmocnienia się w swojej decyzji. Zaplanowane zajęcia i warsztaty dla młodzieży były prowadzone w formie spotkań grupowych, działań profilaktycznych, których celem była promocja zdrowia, kreowanie twórczych postaw, kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie indywidualnego potencjału i dokonywania mądrych wyborów względem używania substancji psychoaktywnych.

Rezultat: 38 spotkań, 1 wizyta w ośrodku terapii uzależnień.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 10.000 zł

Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej – Szczecin. Organizacja i prowadzenie 3 Grup Psychoedukacyjnych dla osób bezdomnych, pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu i uzależnionych behawioralnie dotacja w ramach otwartego konkursu ofert.

Zorganizowano i przeprowadzono 3 Grupy Psychoedukacyjne, konsultacje indywidualne oraz wykłady, prelekcje i zajęcia warsztatowe dla ludzi bezdomnych, pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu i uzależnionych behawioralnie.

Rezultat: 434 uczestników wszystkich zaplanowanych zajęć.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 14.000 zł

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Zachodniopomorskiego – Szczecin. Trzeźwość nad wodą, dotacja w ramach małego grantu. Celem zadania była zmiana nawyków i zachowań związanych z alkoholem i innymi środkami psychoaktywnymi na terenie Województwa Zachodniopomorskiego oraz uświadomienie, jak ogromne zagrożenie dla rodzin niesie ze sobą nadużywanie alkoholu i bycie pod wpływem środków odurzających, szczególnie podczas wypoczynku nad wodą.

Rezultat: działania na zachodniopomorskich 2 kąpieliskach

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 10.000 zł

Stowarzyszenie Wolontariuszy „DA DU” - Szczecin. Chemsex jako działania środowiskowe w grupie osób o zwiększonym ryzyku, dotacja w ramach małego grantu. Głównym celem działań środowiskowych w grupie osób o zwiększonym ryzyku było ograniczenie zjawiska chemsexu.

Rezultat: 6 działań środowiskowych, 1 ankieta

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 10.000 zł

Akcja społeczna #BezpieczneWakacje#PomorzeZachodnie

Celem akcji #BezpieczneWakacje#PomorzeZachodnie było promowanie odpowiednich postaw życiowych oraz przeciwdziałanie niebezpiecznym i ryzykownym zachowaniom, jakim jest używanie substancji psychoaktywnych (alkohol i narkotyki) czy niekorzystne używanie mediów cyfrowych. Ze względu na wakacyjno-urlopowy charakter kampanii, przekaz profilaktyczny oparty został przede wszystkim o czynniki chroniące. W ramach akcji powstało 5 filmów (miłość, razem, rodzina, samodzielne dzieci, moje ja) pokazujących czynniki chroniące. Przyjęty model realizacji kampanii społecznej okazał się skutecznym i zrozumiałym narzędziem kształtowania świadomości mieszkanki i mieszkańców województwa zachodniopomorskiego, co potwierdził odbiór filmów przez jednostki samorządu terytorialnego oraz młodych mieszkańców.

Rezultat: pięć filmów, 10 tys. wyświetleń

kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego - 19 214,00 zł

Akcja profilaktyczna „Nie piję, nie biorę – jeżdżę bezpiecznie” w ramach wydarzenia Eska Rider Show 2

Pomorze Zachodnie zorganizowało podczas wydarzenia stoisko wraz z ofertą w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Na licznych uczestników imprezy czekały materiały edukacyjne (m. in. publikacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) i gadżety edukacyjne. Na miejscu można było skorzystać z bezpłatnej konsultacji ze specjalistą terapii uzależnień z Ośrodka Rehabilitacyjno – Postresocjalizacyjnego w Darzewie, porozmawiać z terapeutką uzależnień na temat profilaktyki i zachowań ryzykownych. W ramach współpracy z Komendą Wojewódzką Policji przeprowadzono animacje dla dzieci oraz testy w alko i narkogoglach (symulujące wiele skutków używania substancji psychoaktywnych, w tym dezorientacja, zaburzenia percepcji, zawroty głowy, brak koncentracji czy poczucie euforii) dla młodzieży i dorosłych.

Rezultat: około 1.000 odbiorców

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 45 000,00 zł

Patronat honorowy Marszałka Województwa nad konkursem „Bezpieczne ferie na drodze” organizowanym przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

Współpraca z Wydziałem Ruchu Drogowego trwa od lat w różnego rodzaju przedsięwzięciach akcyjnych dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom (w tym przypadku szczególnie widoczne były uzależnienia behawioralne) wśród wszystkich uczestników ruchu (kierowców, rowerzystów, pieszych). Konkurs propagował

zasady bezpieczeństwa na drodze w trakcie ferii zimowych. Spośród blisko 270 prac finałowych wybrano 12 laureatów i 12 wyróżnień.

Rezultat: 270 twórców prac finałowych

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 3 000,00 zł

Patronat honorowy Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego konkursu „Hulajnogą elektryczną bezpiecznie i praktycznie” organizowanego przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie

Wydział Współpracy Społecznej w ramach objętego patronatem honorowym Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego konkursu „Hulajnogą elektryczną bezpiecznie i praktycznie” organizowanego przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie zakupił i przekazał nagrody w postaci bonów podarunkowych laureatom konkursu. Konkurs propagował zasady bezpieczeństwa na drodze, kształtowanie partnerskich zachowań wobec innych uczestników ruchu drogowego (trzeźwość, uważność, czynniki chroniące).

Rezultat: 9 nadesłanych prac, 5 laureatów, 4 wyróżnienia

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 3 000,00 zł

Opracowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych:

Stowarzyszenie Monar Ośrodkiem Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień z siedzibą w Kamieniu Rymańskim - VII Bieg Crossowy „Wyczes”

Nawiązano współpracę z placówką Stowarzyszenia Monar Ośrodkiem Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień z siedzibą w Kamieniu Rymańskim w ramach współorganizacji VII Biegu Crossowego „Wyczes” poprzez przygotowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat przeciwdziałania uzależnieniom.

Rezultat: nawiązanie współpracy z nową, monarowską organizacją pozarządową, rozszerzono działania w ramach Wojewódzkiego Programu w części środkowej województwa. Szacunkowo około 100 uczestników biegu.

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 3 000,00 zł

Doskonalenie kompetencji i umiejętności osób pracujących w obszarze uzależnień:

Stowarzyszenie Solidarni "Plus" - Wandzin. Kadra na medal - szkolenie z zakresu systemowej terapii rodzin, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Zadanie było realizowane w Ośrodku Rehabilitacyjno – Postresocjalizacyjnym w Darzewie.

Rezultat: 60 godzin szkolenia z zakresu podstaw systemowej terapii rodzin, przeszkolono 10 osób – pracowników i wolontariuszy Ośrodka - certyfikowanych specjalistów, instruktorów, jak również osób będących w trakcie certyfikacji

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 16.000 zł

Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych kierowanych do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST.

Konferencja wojewódzka dla przedstawicieli Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pełnomocników ds. uzależnień z terenu województwa zachodniopomorskiego

Celem konferencji, zgodnie z Wojewódzkim Programem, było zwiększenie poziomu wiedzy i umiejętności osób pracujących w obszarze uzależnień. Poruszone zagadnienia to: prezentacja Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2026 przygotowana przez pracowników Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego; założenia współczesnej profilaktyki oraz programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom przedstawili specjaliści profilaktyki uzależnień z Pracowni Motywacja i Działanie, tematyka FAS/FASD oraz działania w tym zakresie realizowane w województwie przedstawiła Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”; informacja o zaburzeniach i chorobach psychicznych oraz pomocy medycznej dostępnej w województwie zachodniopomorskim oraz, w jaki sposób uzależnienie od środków psychoaktywnych może wpłynąć na funkcjonowanie zdrowia psychicznego.

Rezultat: liczba odbiorców – 63 (w skali od 1- niezadawalające do 5 bardzo dobre przydatność nabytej wiedzy w trakcie Konferencji oceniono na 4,4; prelegentów oceniono pod kątem przygotowania merytorycznego i sposobu prowadzenia wykładu: przygotowanie merytoryczne: 4,64, sposób prowadzenia wykładu: 4,56. Ogólna ocena konferencji 4,66. Ewaluację opracowano na podstawie przeprowadzonych ankiet). Liczba prelegentów: 7

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 14 000,00 zł

Cel operacyjny 3.

Zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych

Poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w tym programów rekomendowanych, będących w bazie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (<https://programyrekomendowane.pl>):

Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych – Wieliczka. Rekomendowany Program Profilaktyczny Debata, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Zadanie zakładało ograniczenie zachowań ryzykownych wynikających z używania alkoholu. Odbyły się zajęcia z uczniami w klasach, gdzie realizowano Rekomendowany Program Profilaktyczny Debata, którego autorem jest Profesor ndzw. dr hab. Krzysztof A. Wojcieszek.

Rezultat: 40 realizacji programu profilaktycznego "Debata" w 11 szkołach na terenie województwa zachodniopomorskiego, udział 697 uczniów, 40 nauczycieli.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 30.900 zł

Fundacja Motywacja i Działanie – Międzyzdroje. Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień to dwa moduły. Zrealizowano szkolenie "Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień" oparte na standardach profilaktyki uzależnień i najnowszej wiedzy w tym zakresie. Zrekrutowane zostały placówki: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Stargardzie, Urząd Miasta Świdwin, Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej, Grupa Rodzin Zastępczych w Świnoujściu. Wszystkie szkolenia odbyły się na poziomie podstawowym (8 godzin każde) w formule szkolenia tradycyjnego przeprowadzone przez dwóch prowadzących w sposób interaktywny (włączający uczestników w poszczególne przebiegi). W trakcie szkolenia na przykładach rzeczywistych z placówek zmniejszono realizowane dotychczas działania nieskuteczne w obszarze profilaktyki.

Zrealizowano również moduł drugi - program profilaktyki selektywnej/wskazującej, czyli program z bazy programów rekomendowanych FreD Goes net. Program prowadził trener znajdujący się na liście certyfikowanych trenerów programu. W trakcie spotkań pogłębiono wiedzę uczestników na temat zdrowotnych, społecznych i prawnych konsekwencji używania marihuany i jej przetworów oraz wiedzę na temat miejsc pomocy.

Ponadto zrealizowano program profilaktyki uniwersalnej oparty na poziomie Science-based czyli profilaktyki opartej na wiedzy o przyczynach, mechanizmach rozwojowych, wiedzy o czynnikach ryzyka/czynnikach chroniących zrealizowano w szkole ponadpodstawowej w Świnoujściu. Przy realizacji programu zaobserwowano minimalizację czynników ryzyka poprzez wzmacnianie zasobów indywidualnych i społecznych uczennic i uczniów biorących aktywny udział w zajęciach.

Rezultat: 7 szkoleń (6 ośmiogodzinnych i 1 czterogodzinne), przeszkolono 66 osób pracujących z profilaktyką uzależnień, 3 edycje programu FreD Goes net, 20 odbiorców w wieku 15 – 18 lat, które eksperymentowały w sposób okazjonalny (marihuana i jej przetwory), 4 edycje pilotażowe programu, udział 95 uczennic i uczniów, zrealizowano 9 scenariuszy zajęć, 12 godzin lekcyjnych.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 31.760 zł

Stowarzyszenie Profilaktyki i Terapii "Młodzi-Młodym" – Koszalin. ROZWIJAMY RODZINY III edycja, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Realizacja warsztatów dla uczestników Programu Wzmacniania Rodziny oraz warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców Szkoła dla Rodziców. Odbyły się zajęcia psychoedukacyjne w 3 grupach warsztatowych. Uczestnikami zajęć były wszystkie chętne osoby, które zgłosiły chęć udziału w zajęciach. Zgłaszały się osoby z całego województwa zachodniopomorskiego, które uzyskały informację o możliwości udziału w zajęciach ze strony Stowarzyszenia, z fb, z lokalnej prasy oraz od różnych specjalistów, z którymi mieli kontakt (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, pracownicy sądów, lekarze psychiatrzy).

Rezultat: udział łącznie 36 osób - członkowie 10 rodzin, w tym było: 15 rodziców, 12 dziewcząt, 9 chłopców. 36 osób podjęło decyzję o wzięciu udziału w warsztatach dla rodzin, w tym: w tym było: 15 rodziców, 12 dziewcząt, 9 chłopców - osoby te zostały podzielone na 3 grupy, 30 rodziców i opiekunów wzięło udział w warsztatach Szkoła dla Rodziców.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 40.900 zł

Stowarzyszenie Kropka-Wolni Od Uzależnień – Kołobrzeg. Rekomendowany Program Candis, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Candis to indywidualny, krótkoterminowy program terapeutyczny dla osób mających problemy z powodu używania marihuany lub haszyszu. W programie uczestniczyły osoby powyżej 16

roku życia, które chciały ograniczyć lub zrezygnować z używania konopi. Beneficjenci to osoby z Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Gryfice, Gminy Kołobrzeg, Gminy Siemysł (gminy województwa zachodniopomorskiego)
Rezultat: przeprowadzenie 6 edycji programu Candis (10 spotkań/ każde po 90min).
Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 10.600 zł

Stowarzyszenie "Lawendowe Wzgórza" – Szczecinek. Realizacja Programu Rekomendowanego "Unplugged", dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Program Unplugged to realizowany w Placówkach Oświatowych program nauczania dotyczący zapobiegania uzależnieniu od używek oparty na modelu wszechstronnego wpływu społecznego. Celem niniejszego podejścia było wyposażenie młodych ludzi w konkretne umiejętności oraz środki, których potrzebują, by oprzeć się wpływom społecznym oraz potwierdzić w praktyce wiedzę o używkach oraz ich niekorzystnych konsekwencjach zdrowotnych.
Rezultat: Program Rekomendowany Unplugged został zrealizowany w 12 Placówkach Oświatowych, wzięło udział 462 uczniów.
Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 72.640,40 zł

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych - Bobolice. Fantastyczne możliwości życia wolnego od trudności i kłopotów, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Program rekomendowany APTECZKA PIERWSZEJ POMOCY EMOCJONALNEJ - wyposażył nauczycieli klas II - V w umiejętności prowadzenia tego programu dla swoich wychowanków. Celem głównym programu jest rozwijanie u uczniów w wieku 8-12 lat umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami, a także kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości i wiary w siebie. W programie dzieci są uczone, że mogą mieć wpływ na to, w jaki sposób spostrzegają i interpretują różne wydarzenia ze swojego życia. Od tych interpretacji zależy ich odporność na stres, poczucie siły i własnej wartości.
Rezultat: opóźnienie inicjacji picia alkoholu w towarzystwie rówieśników u uczniów biorących udział w projekcie – 107 osób, wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i stworzenie okazji do rozmowy na tematy związane z alkoholem - ilość zeszytów do wspólnego rozwiązywania zadań - 4 oraz wyposażenie nauczycieli, pedagogów w wiedzę w zakresie prowadzenia profilaktycznych programów rekomendowanych w swoich klasach ilość przeprowadzonych szkoleń – 2
Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 23.199,60 zł

Wdrażanie i upowszechnianie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców.

Stowarzyszenie Profilaktyki i Terapii "Młodzi-Młodym" – Koszalin. Dasz radę, dotacja w ramach małego grantu. Celem zadania było nabycie umiejętności przez dzieci, młodzież oraz ich rodziców, dzięki którym możliwe będzie ich zdrowe funkcjonowanie emocjonalno - społeczne oraz adekwatne pełnienie ról społecznych i zawodowych. Rodzice dowiedzieli się, w jaki sposób wspierać dziecko w kryzysie psychicznym (w tym uzależnieniu behawioralnym), jak rozpoznawać zaostrzenie choroby, jak udzielać pomocy.
Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 5.000 zł

W ramach **Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży (RADiM)** – projektu partnerskiego realizowanego przez Województwo Zachodniopomorskie – **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz osiem powiatów z regionu, realizowali działania wzmacniające kompetencje młodzieży oraz opiekunów prawnych (rodziców, rodziców zastępczych, in.) wśród tematów realizowanych indywidualnie oraz grupowo, wg potrzeb uczestników, pojawiło się: poradnictwo indywidualne o charakterze terapeutycznym dla osób uzależnionych, poradnictwo pedagogiczne dla dzieci i młodzieży obejmujące szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień, szkoły dla rodziców – poruszające problem uzależnień i współuzależnień w rodzinie.

Cel operacyjny 4.

Zmniejszenie skali problemu uzależnień oraz związanych z nimi szkód zdrowotnych i społecznych

Wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych;

Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” - Toruń (zadanie realizowane Zachodniopomorski Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót z U" Szczecin). Ograniczenie problemów społecznych i zdrowotnych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi ryzykownymi zachowaniami."- "Zdrowa przyszłość",

Strona 9 z 13

dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Zadanie polegało na poszerzeniu i udoskonaleniu już istniejącego, realizowanego w latach 2018, 2019 i 2021 programu "Zdrowa przyszłość". W programie tym udzielono pomocy i wsparcia rodzinom z Województwa Zachodniopomorskiego, u których członków występują problemy wynikające z używania substancji psychoaktywnych - alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki - uzależnienia behawioralne i inne zachowania ryzykowne.

Rezultat: 62 osoby, w tym 26 osób eksperymentujących, nadużywających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków, uzależnionych behawioralnie oraz 36 rodziców i bliskich. Przeprowadzono 10 godz. poradnictwa I-go kontaktu dla osób w kryzysie przez członka rodziny, skorzystało 10 osób. Przeprowadzono 9 godz. diagnozy, zdiagnozowano 9 pacjentów. Przeprowadzono 70 godz. spotkań interwencyjnych dla osób z problemem narkotykowym lub behawioralnym, skorzystało 12 osób. Przeprowadzono 93 godz. spotkań terapeutycznych dla osób z problemem narkotykowym lub behawioralnym, skorzystało 14 osób. Przeprowadzono 60 godzin wsparcia indywidualnego/interwencji kryzysowej dla rodziców i bliskich, skorzystało 12 osób. Przeprowadzono 1 edycję Treningu interpersonalnego dla współuzależnionych (3 dni po 7 godzin, prowadzony przez 2 trenerów) - 42 godziny; skorzystało 12 osób.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 30.000 zł

Stowarzyszenie Lambda – Szczecin. Przeciwdziałanie uzależnieniom w województwie zachodniopomorskim, dotacja w ramach małego grantu. Celem zadania było zorganizowanie bezpłatnej pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych uzależnieniami na skutek stresu mniejszościowego, należących do grup społecznych zagrożonych wykluczeniem i do mniejszości społecznych.

Rezultat: Zrealizowano 77 godzin pracy psychologa/terapeuty

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 5.000 zł.

Wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych:

STOWARZYSZENIE „MONAR”, OŚRODEK LECZENIA TERAPII I REHABILITACJI UZALEŻNIEŃ – Grabowo. Obóz terapeutyczny dla pacjentów zachodniopomorskiego OLTiRU MONAR w Grabowie „KARKONOSZE 2022”, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Jego organizacja wynikała z rozszerzonej oferty Ośrodka, stanowiącej ważne uzupełnienie podstawowego programu profilaktycznego i terapeutycznego. Działanie skierowane było do pacjentów położonego w Gminie Łobez Ośrodka Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień MONAR w Grabowie.

Rezultat: Działanie skierowane było do 30 pacjentów.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 10.000 zł

W ramach zadania: „**Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**” Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego realizował projekty z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom:

- Fundacja resocjalizacji i readaptacji społecznej Tulipan w Szczecinie i Fundacja Zastopuj z Koszalina - grupa wsparcia pn. „Rozmawiamy na trzeźwo”, łączny koszt 7 560 zł.
- Stowarzyszenie Kropka – Wolni od Uzależnień w Kołobrzegu – konsultacje z terapeutą do spraw uzależnień, koszt prowadzonego działania – 3 750 zł.

Wspieranie działalności środowisk abstynenckich:

Stowarzyszenie Ocaleni II Ogólnopolskim Spotkaniu Społeczności Ocalonych „Czy jesteś”. W ramach Spotkań z Ocalonymi odbyły się wykłady oraz konferencje dla społeczności abstynenckiej, zrealizowano program budzenia nadziei dla matek i dzieci – uchodźców z Ukrainy (koncert).

Rezultat: ok 100 osób, 1 spotkanie

Kwota z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego: 3 000,00 zł

Zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów:

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie "Tęcza Serc" – Szczecin. Akcja informacyjna w zakresie FAS, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert. Projekt "Akcja informacyjna w zakresie FAS" była odpowiedzią na realne potrzeby i konieczność ograniczania problemów społecznych i zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Zakładała szkolenia z zakresu Płodowego Zespołu Alkoholowego oraz Akcję informacyjną w zakresie FAS poprzez wydanie broszur oraz podręcznika.

Rezultat: 100 godzin szkoleń i akcji informacyjnej, 59 uczestników szkoleń, 200 szt. podręczników, 100 plakatów, 2500 broszur.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 40.000 zł

Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie "Tęcza Serc" – Szczecin. Wsparcie i profilaktyka w zakresie FAS/FASD, dotacja w ramach otwartego konkursu ofert.

Projekt "Wsparcie i profilaktyka w zakresie FAS/FASD" stanowił program pomocy dzieciom i osobom pełnoletnim z ryzyka FAS/FASD i ich rodzicom/opiekunom z terenu Województwa Zachodniopomorskiego realizowanych w ramach Specjalistycznej Poradni FAS. Projekt zapewnił fachową diagnozę i pomoc rodzinom wychowującym dzieci z ryzyka FAS/FASD.

Rezultat: diagnozy, terapia indywidualna lub konsultacje specjalistów w zakresie Płodowego Zespołu Alkoholowego - 119 godzin, 18 dzieci, 17 opiekunów/rodziców. Zespół Diagnostyczno-Terapeutyczny - 64 godziny, 8 członków Zespołu. Dyżur specjalisty programu „Fastryga” - 79 godzin. Grupa terapeutyczna dla opiekunów/rodziców dzieci z ryzyka FASD 24 godziny, 11 osób.

Kwota dotacji z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczona na realizację dofinansowanych projektów 20.000 zł

VI. Działania podejmowane przez Pełnomocniczkę Marszałka ds. przeciwdziałania uzależnieniom:

Powołanie Pełnomocniczki ds. przeciwdziałania uzależnieniom pani Anny Nowak nastąpiło zarządzeniem Nr 49/22 Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2022 r. W ramach jej działań, we współpracy z Wydziałem Współpracy Społecznej:

1. opracowano opinię dotyczącą projektu „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026”;
2. dokonano analizy zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, które w świetle obowiązujących aktów prawnych zobowiązują jednostki samorządu lokalnego do ich realizacji oraz są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Analiza zadań dotyczyła również zakresu ich wdrażania w ujęciu Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026.
3. Przygotowano opinię na temat decyzji Komisji Konkursowej w zakresie realizacji zadań publicznych z obszaru przeciwdziałania uzależnieniom w ramach otwartego konkursu ofert w 2022 roku. Zadania publiczne zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym były zgodne z przyjętym Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026.
4. W nawiązaniu do zmian legislacyjnych wystosowano pisma do jednostek samorządu terytorialnego, w którym zwrócono się z prośbą o wskazanie potrzeb szkoleniowych oraz ewentualnych barier w realizacji gminnych programów przeciwdziałania uzależnieniom. Otrzymane odpowiedzi przez samorządy gminne stały się podstawą do analizy i opracowania potrzeb w zakresie organizacji szkoleń i stanowiły postawę do opracowania przez Wydział Współpracy Społecznej planu ich organizacji w zakresie zgłaszanych potrzeb.
5. Ważnym aspektem działań Pełnomocniczki były robocze spotkania:
 - a) w SPZOZ Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Stanominie gdzie omówione zostały m.in. sytuacja pacjentów (stopień wykorzystania miejsc w Ośrodku, cechy społeczno-demograficzne pacjentów, przebieg stosowanych terapii), współpraca Ośrodka z innymi instytucjami w zakresie leczenia uzależnień, planowane szkolenia kadry medycznej;
 - b) w Ośrodku Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjnym w Darzewie (struktura organizacyjna ośrodka, sytuacja zdrowotna i społeczna pacjentów, przygotowanie zawodowe kadry terapeutycznej, realizowane programy rehabilitacji zdrowotnej i społecznej, aktualne problemy funkcjonowania Ośrodka np. formalny wymóg zatrudnienia farmaceuty);
 - c) z panią Dorotą Łabinowicz Dyrektorką Wydziału Zdrowia w zakresie współpracy z Wojewódzkimi konsultantami ds. psychiatrii;
 - d) z konsultantami wojewódzkimi ds. psychiatrii z p. Markiem Mokosa kierującym oddziałem Ogólnopsychiatrycznym z Pododdziałem Zaburzeń Afektywnych Szpitala w Zdrojach oraz z konsultantką ds. psychiatrii dzieci i młodzieży doktor Małgorzatą Wyrębską-Rozparą; (problemy leczenia osób uzależnionych, przyczyny braku detoksykacji w Szczecinie, dostęp do środków uzależniających, „rynek” narkotyków w Polsce, problemy związane leczeniem uzależnień behawioralnych, przyczyny problemów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wzrost liczby osób starszych uzależnionych od alkoholu i leków.);

- e) w Zachodniopomorskim Towarzystwie Rodzin i Przyjaciół Uzależnionych „Powrót z U” (w trakcie spotkania zostały omówione następujące zagadnienia: zakres świadczonych przez Towarzystwo usług terapeutycznych, adresowanych do rodziców oraz dzieci i młodzieży; struktura cech społeczno-demograficznych osób dotkniętych problemem uzależnień; zakres terytorialny świadczonych usług terapeutycznych; współpraca z Wydziałem Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego; charakterystyka nowych cech jakościowych problemu uzależnień dzieci i młodzieży od środków psychoaktywnych, alkoholu, uzależnień behawioralnych;
- f) w Stowarzyszeniu „Młodzi- Młodym” Koszalin, w spotkaniu wzięły udział p. Marta Wołoszyn (Prezes Stowarzyszenia) oraz p. Violetta Południak (Wiceprezes Stowarzyszenia). Podczas Spotkania omówione zostały formy realizowanej terapii adresowanej do dzieci, osób dorosłych, rodziców. Uczestnikami terapii są osoby z problemami zaburzeń o podłożu psychicznym, uzależnień. Skala tych problemów, ich nowe cechy jakościowe, ograniczona dostępność pomocy instytucjonalnej, bariery realizowania działań profilaktycznych z zakresu uzależnień, problemu HIV/AIDS w placówkach oświatowych.
- g) w Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc. W spotkaniu Szpital reprezentowała z-ca dyrektora ds. Lecznictwa- p. Iwona Tołkacz-Mil oraz naczelną pielęgniarkę- p. Jadwiga Krężlewicz. Przedmiotem spotkania było omówienie problemu skali nikotynizmu, skutków zdrowotnych (szczególnie palenia papierosów jako przyczyny pierwotnej wielu schorzeń), skutków społecznych. Przedstawicielki Szpitala przekazały również informację nt. realizowanych przez pracowników Szpitala działań w zakresie profilaktyki uzależnienia od tytoniu. Podkreślono również rangę tej formy profilaktyki i potrzebę zintensyfikowania działań w tym zakresie wszystkich podmiotów realizujących programy prozdrowotne. Została również omówiona dotychczasowa współpraca Szpitala z Urzędem Marszałkowskim w zakresie realizacji programów profilaktycznych nt. nikotynizmu i wskazana konieczność kontynuacji tej współpracy z kolejnym roku kalendarzowym.
- a) z Dyrektorem Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom - p. Piotrem Jabłońskim, które dotyczyło m.in. omówienia współpracy na 2023 rok, jak również kryteriów uzyskania certyfikatów specjalisty w dziedzinie psychoterapii uzależnień - z uwagi na zwiększające się potrzeby terapii pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz ich rodzin.
- b) z Dyrektorką Krajowego Centrum ds. AIDS - p. Anną Marzec-Bogusławską, które dotyczyło współpracy w 2023 roku z Urzędem Marszałkowskim w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. W ramach planowanej współpracy przewidziano m.in. wspólne spotkania robocze, przygotowanie opinii nt. form realizowanej profilaktyki, funkcjonowania Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych.

W okresie sprawozdawczym systematycznie były prowadzone dyżury przez panią Pełnomocnik, podczas których odbyło się szereg spotkań roboczych z dyrektorką Wydziału Współpracy Społecznej, kierowniczką Biura ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, jak i Zespołem Biura ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. W trakcie spotkań roboczych były podejmowane m.in. następujące zagadnienia:

- 1) medyczne i społeczne aspekty FASD;
- 2) testowanie imigrantów z Ukrainy w kierunku HIV/AIDS;
- 3) problem uzależnień od środków psychotropowych osób z niepełnosprawnościami;
- 4) ewaluacja zrealizowanego wojewódzkiego programu przeciwdziałania uzależnieniom na lata 2018-2022.

VII. Podsumowanie, wnioski, rekomendacje:

Biorąc pod uwagę położenie województwa ważnymi obszarami w podejmowaniu działań w celu ograniczenia skali problemów społecznych i zdrowotnych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych są bezpieczny ruch drogowy oraz bezpieczny wypoczynek nad wodą. Są to obszary, gdzie powinno się podejmować niezmiernie adekwatne interwencje oraz działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto, w oparciu o doświadczenia płynące ze współpracy z ekspertami i specjalistami rekomenduje się następujące działania do realizacji:

- 1) zwiększenie liczby miejsc na terapię kobiet;
- 2) skrócenie czasu oczekiwania na terapię;
- 3) opracowanie diagnozy uzależnień na obszarze województwa zachodniopomorskiego;
- 4) monitoring nowych zjawisk na regionalnej i krajowej scenie uzależnień;
- 5) realizację kampanii społecznych na temat: szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych, problematyki FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń alkoholowych), promocji trzeźwości;
- 6) realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży w sieci;
- 7) objęcie profilaktyką osoby wykluczone społecznie w związku z używaniem substancji psychoaktywnych;

- 8) objęcie działaniami uzależnienia od nikotyny;
- 9) nawiązanie nowych kontaktów również poza granicami Polski;
- 10) zwrócenie uwagi w podejmowanych działaniach na podwójną diagnozę (termin odnosi się do grupy pacjentów, u których współwystępują zaburzenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu i nikotyny i poważne zaburzenia psychiczne);
- 11) kontynuowanie wsparcia realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;

Łączna liczba osób, które w 2022 roku uzyskały wsparcie w ramach realizowanych zadań: **ok 2,5 tys. osób**.
Liczba podmiotów, z którymi współpracujemy oraz nowe podmioty: **łącznie 16 organizacji pozarządowych, w tym 2 nowe podmioty**.

Sporządzili:

Jagoda Ziomka, inspektor Biura ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w Wydziale Współpracy Społecznej.
Daniel Grodz, podinspektor Biura ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w Wydziale Współpracy Społecznej.

Zaakceptowała:

Małgorzata Ostrowska, Kierowniczka Biura ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Zatwierdziła:

Magdalena Pieczyńska, p.o. Dyrektorki Wydziału Współpracy Społecznej.